

Expo '89 Oosternijkerk (met ruim tachtig bedrijven) levende bewijs

'It sit boppe Dokkum net tichtplakt mei kranten...'

'De weg door Dongeradeel is een doodlopende weg' en 'Boven Dokkum is de wereld dichtgeplakt met oude kranten'. Het zijn hardnekkige, frustrerende, diepgewortelde veronderstellingen die inwoners van Noordoost-Friesland al zo vaak en zo lang hebben moeten slikken. Maar, er is weer leven in de brouwerij gekomen. Drie doortastende ondernemers uit Oosternijkerk vormden twee jaar geleden de Stichting Expo '87 en organiseerden een voorjaarsbeurs met zo'n veertig bedrijven uit de regio. Het zaad was daarmee gezaaid en zou ontkiemen. Nog deze week, van 12 tot en met 15 april, vindt voor de tweede maal een groots opgezette beurs plaats: Expo '89. En dat betekent nu vierduizend vierkante meter ruimte voor ruim tachtig bedrijven onder het motto 'Noordoost-Friesland werkt vóóruit'. Daarmee wil Noordoost-Friesland na een jarenlange, voortslepende strijd tegen vergrijzing en ontvolking langzaam maar zeker uit een diep dal omhoog klauteren.

Door Bram Buruma

De gemeente Dongeradeel ontstond in 1984, toen Noordoost-Friesland werd 'heringedeeld' door samenvoeging van Oost- en Westdongeradeel en Dokkum. Dokkum werd uiteraard in het nieuwe Dongeradeel figuurlijk in het centrum geplaatst.

Oosternijkerk kwam daardoor aan het voeteneind te liggen en moet nu alle zeilen bijzetten om de leefbaarheid van dit fraaie dorp in stand te houden.

Het lijkt allemaal idyllisch. Oosternijkerk, toch best goed bereikbaar, lijkt ontworpen aan de hand van een ansichtkaart. Het is er rustig, te rustig, het kerkje half verscholen, de weggetjes aan de noordkant, een aardige verzameling boerderijtjes, een

dorpscafé . . . Het lijkt een decor waarin het leven goed is. Maar toch . . . Oosternijkerk heeft te kampen met actueel problemen: ontvolking en vergrijzing. Een probleem dat landelijk speelt, maar gevoelsmatig een proces is dat zich 'boven Dokkum' veel sneller ontwikkelt dan in de rest van Nederland. De werkgelegenheid liep, door onder meer beperkende maatregelen van allerlei aard, snel terug.

Vruchten

Voorlopig lijkt het er op dat een even unieke als eenvoudige organisatie vruchten heeft afgeworpen om de toekomst van deze streek met redelijk optimisme tegemoet te kunnen zien. Drie doortastende ondernemers – Sjerck Faber, Yde van Kammen en Aan Tabak – richtten de Stichting Expo op. Twee jaar geleden, Expo '87 dus, succesvol met ruim tienduizend bezoekers. Dit jaar, Expo '89, heeft de beurs als thema 'Noordoost-Friesland werkt vóóruit' en staat in het teken van de werkgelegenheid in de regio. "Wy wolle hjir net prate oer

wurkleazens", zegt

Expo-voorzitter Sjerck Faber. "Wy hawwe it oer wurkgelegenheid. De mooglikheden binne der wol, allinnich moatte minsken se hjir noch sjen wolle".

Expo '89 wil kansen creëren om de altijd sluimerende droom, echt mee te tellen, tot leven te brengen. Op de achtergrond speelt de frustratie. Dongeradeel ligt afgelegen en hoe plaats je jezelf toch in het centrum? De gedachte dat Oostdongeradeel ver en afgelegen ligt – een ongunstige vestigingsfactor – lijkt vastgeroest. Voor zover wel vestiging wordt overwogen, wordt als meest gunstige vestigingsplaats toch nog zo vaak Dokkum beschouwd. Tot ergernis van mensen in onder meer Oosternijkerk, die bovendien toch al zo vaak de neiging hebben zich te 'isolatiomistisch' op te stellen. Maar mogelijk is het tij inmiddels wat gunstiger geworden.

Aan Tabak, zelf internationaal transporteur, zegt: "Wy moatte earst út 'e deade hoeke sjen te kommen. Minsken binne hjir sa ôfwachtsjend, sa behâldend. En krekt dat is de gefaarlike kant om hjir wat te ûndernimmen. It binne hjir minsken fan 'e fjouwerkante meter. Saken dwaan mei de buorman. Bêst. Mar jo moatte wol fjirder sjen. Fertocht wêze op ûntwikkelingen om jo hinne".

Scepsis

Organisatie-voorzitter Sjerck Faber: "Dêrby dan noch de dingen dy't blykber allinnich mar heard wurde: Heech persintaaasje wurkleazens, gjin heech opliede minsken, toerisme en Muiden-Chemie, neam mar op. Dat wy bygelyks in bedriuw mei, yn 'e simmer, sa'n twahûndertfiftich minsken yn tsjinst hawwe, dêr hearre jo hast net ien oer . . .". De Stichting Expo echter schudde alle scepsis van zich af en begon na de eerste gesprekken met ondernemers in de regio serieuze plannen te maken. Want als voorzieningen in het dorp dreigen te verdwijnen, werkt het helemaal ontmoedigend. Nu, na het succes van Expo '87, hangt na lange tijd in Oostdongeradeel weer een sfeer van 'we redden het wel'. En dat is lange tijd anders geweest, weten de enthousiaste initiatiefnemers van Expo.

"Sels hiene wy nei it sukses fan 1987 eins net iens tocht oan in ferfolch", zegt Aan Tabak als hij terugdenkt aan de oprichting van de stichting. Het plan is eigenlijk begonnen als een grap, vertelt hij. Tabak moest in die tijd, in opdracht van zijn latere mede-bestuurslid Yde van

